

Lukasz Trzciniński

**JUAN CH'ANG-RUE, TRADYCYJNE WIERZENIA LUDOWE TAJWANU
W PRZEKŁADZIE Z JĘZYKA CHIŃSKIEGO
ROMANA SŁAWIŃSKIEGO, [KRAKÓW 2007, 191 s.]**

Książka znanego tajwańskiego antropologa kultury i etnografa Juan Ch'ang-rue jest pierwszym w Polsce tak obszernym i dokładnym opracowaniem wierzeń ludowych Tajwanu. Dostarcza czytelnikowi zarówno wielu cennych szczegółów dotyczących tych wierzeń, jak i wprowadza w fascynujący i skomplikowany świat tradycyjnych wierzeń mieszkańców Tajwanu. Niezwykle bogactwo tajwańskiej rzeczywistości zostało udostępnione niespecjalistom z dziedziny antropologii i sinologii dzięki wielkiej zdolności profesora Juan Ch'ang-rue do przedstawiania skomplikowanych zagadnień w jasny sposób, wspomagane wydatnie faktem, że wszelkie szczegółowe problemy ujęte są w określone struktury, wzajemnie się uzasadniające i dopełniające.

Książka nie tylko zaznajamia z ludowymi wierzeniami Tajwanu, lecz także ukazuje specyfikę myślenia, które doprowadziło do ich stworzenia, co w perspektywie porównawczej może pociągnąć za sobą refleksję dotyczącą problemów specyfiki kulturowej, wzajemnej akulturacji, uniwersalizmu niektórych idei i motywów pojawiających się w różnych tradycjach ludowych, synkretyzmu religijnego i kulturowego oraz zagadnień współzycia ze sobą różnych religii i tradycji.

Co prawda profesor Ch'ang-rue jest muzealnikiem, ale jego książka to nie muzealny opis, chociaż wszystko jest w niej sensownie i w określonym porządku ułożone. Jest ona świadectwem żywotności ludowych tajwańskich wierzeń. Zasadniczymi, wyróżnionymi tematami są: zagadnienia historycznego ukształtowania się tradycyjnych wierzeń tajwańskich, ich źródeł i struktury, a następnie świat bóstw, ich typologia i funkcje. Ważnym zagadnieniem jest także opis świątyń, w których te bóstwa są czczone.

Osobne rozdziały poświęcono bóstwom astralnym oraz bóstwom Łoża, Drzwi, Chlewu i Obory oraz Pieca i Losu. Jeden z rozdziałów traktuje o demonach i bóstwach chroniących przed nimi, inny poświęcony jest rytuałom ofiarnym. Ważny temat wiąże się ze szczególnymi osobami, które są mistrzami opisywanych wierzeń i rytuałów, a mianowicie magikami, egzorcystami i wróżbitami.

Książkę podsumowują rozważania dotyczące specyfiki ludowych wierzeń, co jest zagadnieniem interesującym między innymi religioznawców, etnografów, antropologów i kulturoznawców, zaś świetne tłumaczenie profesora Romana Sławińskiego, wraz z jego komentarzami i uwagami, a także zgromadzona bibliografia w języku chińskim i angielskim, dopełniają wysokiej oceny omawianej książki.